

Lausunto

13.06.2023

Asia: VN/14208/2023

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 13 §:n 2 momenttiin sisältyvän asetuksenantovaltuuden mukaan säännöksen 1 momentissa tarkoitettujen tietojen ja niitä koskevien lisäysten, muutosten ja korjausten tallettamisesta sekä tietojen yksityiskohtaisesta sisällöstä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Lausunnolla olevan ehdotuksen mukaisesti muutettaisiin väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:ää. Perustelumuistion mukaan pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännökset avioliittolakiin lisätyn avioliiton uuden purkamisperusteen eli avioliiton kumoamisen vaikutuksista henkilön väestötietojärjestelmään tallennettuihin siviilisäätytietoihin. Ehdotuksella muun muassa lisättäisiin säännökseen uusi 2 momentti, joka kuuluisi seuraavasti: ”Jos avioliitto on kumottu, siviilisäätytietona tallennetaan väestötietojärjestelmään se 1 momentissa tarkoitettu tieto, joka rekisteröinnin kohteena olevalla henkilöllä oli kumotun avioliiton solmimishetkellä”. Momentin perusteluissa todetun mukaan avioliiton kumoamistilanteessa henkilön voimassa olevaksi siviilisäädyksi siis palautettaisiin se siviilisääty, joka henkilöllä on ollut tallennettuna väestötietojärjestelmään myöhemmin kumotuksi tulleen avioliiton solmimishetkellä.

Huomioni kiinnittyi tässä kysymykseen siitä, voidaanko ehdotuksen mukaisen 2 momentin katsoa sisältyvän asetuksenantovaltuuden puiteisiin. Ehdotusta ei ole perustelumuistiossa tältä kannalta lainkaan arvioitu. Sinänsä ehdotettu näyttäisi vastaavan avioliittolain muutoksen esitöissä (HE 172/2021 vp. s. 13 ja 30 sekä LaVM 26/2022 vp.) esitettyä. Esitöiden mukaan avioliiton kumoamista koskevan esityksen tavoitteena on se, että aviopuolison siviilisääty palautuu siihen, mikä se oli ennen avioliiton solmimista.

Arjola-Sarja Terhi

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia - Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin